

PEFC Danmarks

Krav til certificerings- og akkrediteringsprocedurer

Revideret standard marts 2012, med tilføjelser oktober 2012

PEFC Danmark

Amalievej 20
DK-1875 Frederiksberg C
Tel: +45 33 24 42 66
E-mail: info@pefc.dk
Web: www.pefc.dk

Copyright notice

© PEFC Danmark 2012

Dette PEFC Danmark dokument er copyright beskyttet af PEFC Danmark. Dokumentet er frit tilgængeligt på PEFC Danmarks hjemmeside eller ved henvendelse til PEFC Danmark.

Det er ikke tilladt at tilføje ændringer eller tilføjelser til dette dokument, ligesom at det ikke er tilladt at optrykke eller kopierer dokumentet med kommerciel udnyttelse for øje uden tilladelse fra PEFC Danmark.

Den officielle version af dokumentet er Dansk, men er oversat til engelsk. I tvivlstilfælde er det den danske version som er gældende.

Dokumentets titel: PEFC Danmarks krav til certificerings- og akkrediteringsprocesser

Dokument nummer: PEFC DK 005-3:

Godkendt af: PEFC Danmark

Dato: 28.03.2012, tilføjelser 23.10.2012

Godkendt af: PEFC Council

Dato: 23.05.2013

Indholdsfortegnelse:

<u>1. INDLEDNING</u>	<u>1</u>
<u>2. ANVENDELSESOMRÅDE</u>	<u>1</u>
<u>3. REFERENCER</u>	<u>1</u>
<u>4. DEFINITIONER</u>	<u>1</u>
<u>5. KRAV TIL AUDITORER</u>	<u>1</u>
5.1 CERTIFICERING AF BÆREDYGTIG SKOVDRIFT - HERUNDER GRUPPECERTIFICERING:	1
<u>6 KRAV TIL CERTIFICERINGSORGANER</u>	<u>2</u>
6.1 AKKREDITERING	2
6.2 PEFC NOTIFIKATION	2
6.3 CERTIFICERING AF BÆREDYGTIG SKOVDRIFT, HERUNDER GRUPPECERTIFICERING	2
6.4 SUPPLERENDE KRAV I FORHOLD TIL DS/EN ISO/IEC 17021:2011	2
6.5 CERTIFICERINGS- OG AUDITERINGSPROCEDURE FOR CERTIFICERING AF BÆREDYGTIG SKOVDRIFT, HERUNDER GRUPPECERTIFICERING	4
6.6 OPLYSNINGER PÅ CERTIFIKATER	5
<u>7. KRAV TIL AKKREDITERINGSORGANER</u>	<u>6</u>
<u>BILAG 1 – VEJLEDNING I HÅNDTERING AF OBSERVATIONER OG AFVIGELSER FRA ”PEFC DANMARKS SKOVSTANDARD”</u>	<u>7</u>

1. Indledning

Dette dokument er en del af det Danske PEFC certificeringssystem for bæredygtig skovdrift (i det følgende benævnt "den danske ordning").

Kravene er normative for certificeringsorganer som udfører certificering af bæredygtig skovdrift og/eller gruppecertificering af bæredygtig skovdrift efter den danske PEFC ordning.

For krav til certificeringsorganer der udfører PEFC sporbarhedscertificering i Danmark efter de internationale krav til sporbarhedscertificering henvises til de internationale krav herfor: "Requirements for Certification Bodies operating Certification against the PEFC International Chain of Custody Standard – PEFC ST 2003:2012"

Dokumentet erstatter "PEFC Danmarks retningslinier for auditorer og certificeringsorganer – PEFC DK 005-2"

2. Anvendelsesområde

Dette dokument definerer krav til auditorer og certificeringsorganer, der udfører PEFC certificering under den danske ordning, samt definerer krav til certificerings- og akkrediteringsprocedurer.

Denne standard skal anvendes i overensstemmelse med det danske PEFC system dækkende:

- Certificering af bæredygtig skovdrift efter PEFC Danmarks skovstandard PEFC DK 001-3
- Gruppecertificering af bæredygtig skovdrift efter PEFC Danmarks krav til gruppecertificering af bæredygtig skovdrift– PEFC DK 003-4, samt
- Logoanvendelse i overensstemmelse med den internationale standard PEFC ST 2001:2008: PEFC Logo Usage Rules – Requirements.

3. Referencer

PEFC Danmarks skovstandard – PEFC DK 001-3

PEFC Danmarks krav til gruppecertificering af bæredygtig skovdrift– PEFC DK 003-4

PEFC Danmarks vejledning til PEFC notifikation af certificeringsfirmaer – PEFC DK 006-2

Ordlister og definitioner – PEFC DK 007-2

PEFC Logo Usage Rules – requirements – PEFC ST 2001:2008

DS/EN ISO/IEC 17021:2011: Overensstemmelsesvurdering - Krav til organer, der auditerer og certificerer ledelsessystemer

IAF MD 1:2007: IAF Mandatory Document for the Certification of Multiple Sites Based on Sampling

IAF MD 2:2007: IAF Mandatory Document for the Transfer of Accredited Certification of Management Systems

4. Definitioner

Til brug for denne standard anvendes definitioner givet i "*Ordlister og definitioner – PEFC DK 007-2*"

5. Krav til auditorer

5.1 CERTIFICERING AF BÆREDYGTIG SKOVDRIFT - HERUNDER GRUPPECERTIFICERING:

Kravene til auditorer, som udfører audits i forbindelse med certificering af bæredygtig skovdrift og gruppecertificering af bæredygtig skovdrift, er baseret på de generelle retningslinier for auditering af ledelsessystemer suppleret med ekspertise inden for sektoren. Dette er gældende både ved udførelse af certificeringsaudits, opfølgende audits og re-certificering.

Auditoren skal:

1. Opfylde de generelle krav for auditorer defineret i DS/EN ISO/IEC 17021:2011: Overensstemmelsesvurdering - Krav til organer, der auditerer og certificerer ledelsessystemer, og
2. Have et godt kendskab til den danske PEFC certificeringsordning for hvad angår bæredygtig skovdrift, og
3. Have grundigt kendskab til dansk skovdrift og skovadministration og de øvrige elementer indeholdt i PEFC Danmarks skovstandard.

Ved auditering skal der anvendes mindst en skovbrugskyndig person med professionel ekspertise inden for skovbrug og skovbrugets miljømæssige påvirkning og 2 års praktisk erfaring med dansk skovdrift, samt mindst en person med erfaring med certificeringsprocedurer. Der er ingen hindring for at dette kan være en og samme person.

Note: Professionel ekspertise inden for skovbrug og skovbrugets miljømæssige påvirkning kan dokumenteres ved personel som har en relevant uddannelse og professionel erfaring inden for skovbruget i forhold til skovdrift. Relevante uddannelser kan være Forstkandidat, Skov- og landskabsingeniør, Biolog, Skovteknikker eller lign.

6 Krav til certificeringsorganer

6.1 AKKREDITERING

Certificeringsorganer der udfører certificering af bæredygtig skovdrift og/eller gruppecertificering af bæredygtig skovdrift skal være akkrediteret hertil. Akkrediteringen kan forestås af den Danske Akkrediterings- og Metrologifond, DANAK eller af et tilsvarende anerkendt akkrediteringsorgan, som har underskrevet den europæiske samarbejdsorganisation for akkrediteringsorganers (EA) multilaterale aftale om gensidig anerkendelse og som er medlem af IAF (International Accreditation Forum).

6.2 PEFC NOTIFIKATION

Certificeringsorganer, der udfører certificering af bæredygtig skovdrift og/eller gruppecertificering af bæredygtig skovdrift efter den danske ordning, skal PEFC notificeres af PEFC Danmark efter *"PEFC Danmarks vejledning til PEFC notifikation af certificeringsfirmaer – PEFC DK 006-1"*

6.3 CERTIFICERING AF BÆREDYGTIG SKOVDRIFT, HERUNDER GRUPPECERTIFICERING

Kravene til certificeringsorganer som udfører certificeringsaudits af bæredygtig skovdrift og gruppecertificering af bæredygtig skovdrift er baseret på *"Krav til organer, der auditerer og certificerer ledelsessystemer"* (DS/EN ISO/IEC 17021:2011) suppleret med specificerede krav fra PEFC Danmark og ekspertise inden for sektoren.

Certificeringsorganet skal:

1. På passende vis opfylde de generelle kriterier som er defineret i DS/EN ISO/IEC 17021:2011, samt supplerende krav hertil defineret i denne standard,
2. Anvende en dokumenteret metode ifølge hvilken skovdriften kan auditeres og certificeres (certificeringsprocedure),
3. Have et godt kendskab til den danske PEFC certificeringsordning for hvad angår bæredygtig skovdrift og
4. Have teknisk kompetence inden for skovdrift omfattende både de økonomiske, sociale og miljømæssige påvirkninger på skovdriften.

6.4 SUPPLERENDE KRAV I FORHOLD TIL DS/EN ISO/IEC 17021:2011

I det følgende specificeres PEFC Danmarks supplerende krav til certificeringsorganer der udfører certificering af bæredygtig skovdrift og gruppecertificering af bæredygtig skovdrift efter den danske ordning i forhold til DS/EN ISO/IEC 17021:2011.

6.4.1 Registreringer og information

Certificeringsorganet skal meddele PEFC Danmark om alle udstedte certifikater efter den danske PEFC ordning og ændringer i gyldighed og anvendelsesområde for disse certifikater. I den forbindelse skal certificeringsorganet føre og opdatere et register for de skovejendomme og gruppeledere, som er certificeret af dem under den danske ordning.

Registeret skal som minimum indeholde følgende oplysninger, som sendes til PEFC Danmark:

- **Om individuelt certificerede skovejendomme**
 - Ejeroplysninger
 - Organisationens navn (skovdistriktet)
 - Certificeret areal (ha)
 - Adresse
 - Postnummer
 - By
 - Telefon
 - E-mail
 - Fornavn og efternavn på kontaktperson
 - Certifikatnummer
 - Certifikatets udstedelsesdato
 - Certifikatets udløbsdato

- **Om certificerede gruppeledere**
 - Navn på organisationen
 - Fornavn og efternavn på kontaktperson
 - Adresse (kontaktperson)
 - Postnummer (kontaktperson)
 - By (kontaktperson)
 - Telefon (kontaktperson)
 - E-mail (kontaktperson)
 - Certifikatnummer
 - Certifikatets udstedelsesdato
 - Certifikatets udløbsdato
 - Samlet certificeret areal

6.4.2 Opsigelse af certifikater

Certifikatindehaveren kan til hver en tid skriftligt opsig certifikatet i gyldighedsperioden. Opsigelsen har effekt fra det tidspunkt certificeringsorganet modtager den skriftlige opsigelse.

6.4.3 Suspendering og tilbagetrækning af certifikater

Hvis et skovforvaltningscertifikat eller et gruppecertifikat suspenderes eller tilbagetrækkes, skal certificeringsorganet omgående oplyse PEFC Danmark om dette.

6.4.4 Supplerende krav til certificeringsprocessen

Certificeringsprocedurerne beskrevet i afsnit 6.5 følger kravene i ISO/IEC 17021:2011 med følgende supplerende krav:

I afsnit 6.5.3: **Interessenthøring**. Forud for vurdering af overensstemmelse med "*PEFC Danmarks skovstandard – PEFC DK 001-x*" skal relevante interessenter høres med en frist på minimum 14 dage. Høringen skal som minimum foretages ved annoncering på certificeringsorganets hjemmeside. Relevant information fra eksterne parter skal herefter inkluderes i vurderingen.

I afsnit 6.5.4: Certificeringsrapporten skal indeholde:

- Sammendrag af interessenthøringen
- Sammendrag af rapporten som indeholder:
 - o Stamdata

- Driftsformål jf. 4.1 i ”PEFC Danmarks Skovstandard – PEFC DK 001-x” (for individuelt certificerede skovejendomme)
- Eventuelle afvigelser

I sammendraget af rapporten kan fortrolige forretnings og personoplysninger udelades. Ligeledes kan udelades andre oplysninger for at beskytte kulturelle værdier eller følsomme naturtyper.

Certificeringsorganet skal gøre sammendraget af certificeringsrapporten tilgængelig for offentligheden.

6.5 CERTIFICERINGS- OG AUDITERINGSPROCEDURE FOR CERTIFICERING AF BÆREDYGTIG SKOVDRIFT, HERUNDER GRUPPECERTIFICERING

Certificeringsorganet skal etablere interne procedurer for certificering og auditering af bæredygtig skovdrift, herunder gruppecertificering af bæredygtig skovdrift efter den danske ordning.

Proceduren skal opfylde kravene i DS/EN ISO/IEC 17021:2011.

Certificeringsprocessen omfatter følgende faser:

1. Aftale om certificering
2. Vurdering af dokumentation og forberedelse af certificeringsauditten
3. Certificeringsaudit (evt. frivillig pre-audit)
4. Certificeringsrapport
5. Beslutning om certificering
6. Oplysninger til PEFC Danmark
7. Opfølgende audit
8. Re-certificering

6.5.1 Aftale om certificering

Der skal indgås en skriftlig aftale om certificering. Relevant dokumentation fremsendes herefter til certificeringsorganet.

6.5.2 Vurdering af dokumentation og forberedelse af certificeringsauditten

Certificeringsorganet skal analysere det fremsendte materiale og vurdere om det lever op til dokumentationskravene.

Certificeringsorganet forbereder på baggrund heraf en plan for den videre vurdering. Planen fremlægges for skovejeren/gruppelederen, som giver tilsagn om processen skal fortsætte.

Der sammensættes herefter et audithold, som skal forestå den videre audit.

6.5.3 Certificeringsaudit - hovedaudit

Certificeringsauditten skal indeholde følgende faser:

1. **Interessenthøring.** Forud for vurdering af overensstemmelse med ”*PEFC Danmarks skovstandard – PEFC DK 001-3*” skal relevante interessenter høres med en frist på minimum 14 dage. Høringen skal som minimum foretages ved annoncering på certificeringsorganets hjemmeside. Relevant information fra eksterne parter skal herefter inkluderes i vurderingen.
2. **Indledende møde.**
3. **Indsamling af revisionsgrundlag.** Ansøgers skovdrift / virksomhedsdrift skal auditeres mod gældende standard(er). Auditholdet skal indsamle det nødvendige revisionsgrundlag for at kunne bedømme om skovdriften/gruppelederen lever op til de stillede krav. Vurdering af overensstemmelse af kravene i ”*PEFC Danmarks skovstandard*” for gruppemedlemmer i en gruppecertificering skal baseres på sampling. Samplingsmetoden skal følge retningslinjerne i IAF MD 1:2007.
4. **Bedømmelse af revisionsgrundlag.** Her vurderes om der er overensstemmelse med certificeringskravene og om skovejeren/gruppelederen kan certificeres eller evt. hvilke ændringer, som skal ske, før certificeringen kan gennemføres. Vejledning i håndtering af observationer og afvigelser fra ”*PEFC Danmarks skovstandard – PEFC DK 001-3*” findes i bilag 1.

5. **Afsluttende møde.** Når forholdene er vurderet giver auditorholdet et skriftligt og et mundtligt resume af deres observationer til ansøgeren.
6. **Afreportering.** Auditholdets auditrapport og afvigelsesrapportering følger certificeringsorganets procedurer herfor.

6.5.4 Certificeringsrapport

Certificeringsrapporten skal som minimum indeholde følgende elementer:

- Identifikation af auditholdet
- Anvendelsesområdet for certificeringen
- En overensstemmelsesvurdering i forhold til certificeringskravene. Observationer og afvigelser skal altid dokumenteres i rapporten.
- Sammendrag af interessenthøringen
- Sammendrag af rapporten som indeholder:
 - o Stamdata
 - o Politik og målsætning for ejendommen (for individuelt certificerede skovejendomme)
 - o Eventuelle afvigelser

Certificeringsorganet skal gøre sammendraget af certificeringsrapporten tilgængelig for offentligheden.

6.5.5 Beslutning om certificering

Certificeringsorganet træffer beslutningen om hvorvidt skovejeren/gruppelederen kan opnå certificering eller ej. De personer der tager beslutningen må ikke have deltaget i auditten.

Certifikat udstedes til ansøgeren når der foreligger en positiv beslutning om certificering.

6.5.6 Oplysninger til PEFC Danmark

Certificeringsorganet skal informere PEFC Danmark om alle skovforvaltnings- og gruppecertifikater udstedt efter den danske ordning, samt ændringer der vedrører gyldigheden og gyldighedsområdet for certificeringen.

6.5.7 Opfølgende audit

Certificeringsorganet skal årligt udføre opfølgende audit hos certificerede skovejendomme og gruppeledere i certifikatets gyldighedsperiode for at verificere, at de fortsat lever op til kravene i den danske ordning. Ved opfølgende audit skal punkt 6.5.3 og 6.5.4 gennemføres med undtagelse af interessenthøringen, ligesom at der ikke kræves samme intensitet som ved hovedaudits. For opfølgende audits af gruppeledere kræves dog at alle dele af ledelsessystemet er revideret mindst en gang i certifikatets gyldighedsperiode.

Hvis der sker ændringer i driften, forretningsgang mht. dokumentation eller dataregistrering hos en certificeret skovejendom eller gruppeleder, skal den certificerede skov/gruppeleder straks oplyse certificeringsorganet herom, så der kan laves en korrektionsplan herfor.

6.5.8 Re-certificering

Ved re-certificering gennemføres punkt 6.5.1 til 6.5.5.

6.6 OPLYSNINGER PÅ CERTIFIKATER

Certifikater skal som minimum indeholde oplysninger om:

- navn og adresse på skovejendommen/gruppelederen
- reference til kravdokument
- gyldighedsområde
- udstedelsesdato
- gyldighedsperiode (udløbsdato)
- certifikatnummer
- navn og akkrediteringsnummer på certificeringsorganet
- det relevante akkrediteringsorgans symbol

6.6.1 Referencer til kravdokument

Følgende referencer til kravdokument skal anvendes:

Ved individuel certificering af bæredygtig skovdrift:
"PEFC Danmarks skovstandard – PEFC DK 001-x"

Ved gruppecertificering af bæredygtig skovdrift:
"PEFC Danmarks krav for gruppecertificering af bæredygtig skovdrift – PEFC DK 003-x" og "PEFC Danmarks skovstandard – PEFC DK 001-x"

7. Krav til akkrediteringsorganer

Akkrediteringsorganet skal være medlem af European Cooperation for Accreditation (EA) og/eller det internationale akkrediterings forum (IAF) og have underskrevet den multilaterale aftale om gensidig anerkendelse.

Bilag 1 – Vejledning i håndtering af observationer og afvigelser fra ”PEFC Danmarks skovstandard”

Hensigten med vejledningen er at klarlægge hvilke korrigerende handlinger som kan iværksættes overfor skovejere ved afvigelser fra ”PEFC Danmarks skovstandard”.

Forudsætninger:

Observation og afvigelser fra PEFC Danmarks skovstandard for certificerede skovejendomme noteres ved ekstern audit.

Der kan ikke kræves korrigerende handlinger for afvigelser, der skyldes omstændigheder, som ejeren ikke selv er herre over, f.eks. handlinger fra gruppelederen, følger af ekspropriationer eller militærøvelser m.m..

Vejledning

Generelt er det nødvendigt for certificeringsorganer at holde sig for øje, at skovene er biologiske systemer, der udvikler sig langsomt, og at der er tale om et produktionsapparat, der kun udskiftes med intervaller på 50-150 år. Desuden, at de konkrete jordbunds- og klimaforhold samt de konkrete bevoksningsforhold spiller en helt afgørende rolle for, hvad der er rimelige tiltag i skovdriften.

Skovdriften skal vurderes på baggrund af følgende:

- De generelle retningslinier for skovdriften - PEFC Danmarks Skovstandard (afsnit 6)
- De konkrete kriterier og indikatorer for bæredygtig skovdrift - PEFC Danmarks Skovstandard (afsnit 7)
- De særskilte mål, som foreligger beskrevet på den enkelte skovejendom

I de tilfælde, hvor en skovejendom udvikler sig i ”forkert” retning på et eller flere områder, skal det i den udfærdigede certificeringsrapport vurderes, hvorvidt denne udvikling er forklarlig og acceptabel i forhold til den konkrete situation på skovejendommen.

Observationer og afvigelser skal defineres og håndteres således:

1. Observationer

Observationer er forhold, der registreres på ejendommen, som ikke er i overensstemmelse med skovstandard, men som ikke afviger i betydende grad eller ikke medfører betydende risiko for negative miljøeffekter. Det vurderes, hvorvidt det observerede er rimeligt begrundet i særlige forhold på ejendommen.

Hvis observationen ikke kan begrundes som anført, påtales denne skriftligt overfor skovejeren og skal fremgå af auditrapporten.

Observationer kan udvikle sig til afvigelser.

2. Mindre afvigelse

En mindre afvigelse er en afvigelse som betyder, at en indikator udvikler sig i decideret negativ retning eller at der findes forhold i driften, der er problematiske i forhold til skovstandard generelt.

Det vurderes, hvorvidt afvigelsen er rimeligt begrundet i særlige forhold på ejendommen. Afvigelser skal fremgå af auditrapporten.

En mindre afvigelse håndteres af certificeringsorganets procedure for afvigelsehåndtering.

Hvis der ikke følges op med korrigerende handlinger for en mindre afvigelse inden for den fastsatte tidsfrist vil den mindre afvigelse blive opgraderet til en større afvigelse.

3. Større afvigelse

En større afvigelse er hvor certificeringsorganet konstaterer en drift af skoven, som på væsentlige punkter bryder med fundamentet for og indholdet i PEFC Danmarks skovstandard eller, hvor der ikke er fulgt op på tidligere skriftlige påbud.

Certificeringsorganet kan ikke udstede certifikat hvis der konstateres en større afvigelse og forholdet ikke er rimeligt begrundet.

Afviselser skal fremgå af auditrapporten.

Konstateres afvigelsen ved en opfølgende audit eller ved en re-certificering giver certificeringsorganet ejeren et skriftlig påbud om en korrigerende handling med en frist på maksimalt 3 måneder. Ved gentagende afviselser skal certificeringsorganet suspendere certifikatet til den korrigerende handling er udført.

Hvis de korrigerende handlinger ikke udføres eller afvigelsen vurderes at være i direkte modstrid med PEFC Danmarks skovstandard er der basis for at tilbagetrække certifikatet. Skovejeren meddeles skriftligt om, at forudsætningen for at tilbagetrække certifikatet er til stede, og skovejeren anmodes om en forklaring på de kritisable forhold inden to måneder. Findes forklaringen ikke rimelig, tilbagetrækkes certificeringsaftalen ved en skriftlig meddelelse til skovejeren.